

Redacția, Administrația,
și Tipografia
No. 243. Piața mare Nr. 30.
Serviciul de abonamente și de
publicații. — Manuscrisurile se
primesc
SĂRĂTĂ se primesc la Admi-
nistrația în Brașov și la ar-
mătorele Străzii de Anului:
în Viena: M. Duka, H. Oppel
Schickel, Rudolf Weiss, A. Oppel
Machfölsger, Anton Oppel; J.
Dawson; în Budapesta: A. V.
Söldberg, Sokos Bernat; în
București: Agenția Hovas, Buc-
ureștii de România; în Ham-
burg: Karoyn & Leemann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 5 or., și
50 or. timbru pentru o publi-
cație. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagină a 8-a o
serie 10 or., sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X.

„Gazeta” iese în ziua de di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Anunțurile pentru Brașov
administrația, piața mare,
târgul Inului Nr. 80 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 243.

Brașov, Sâmbătă 1 (13) Noemvrie

1897.

Cestiunea română și tripla alianță.

Precum am arătat ieri, „National Zeitung” din Berlin a publicat în fruntea numărului său de Sâmbătă o scrisoare din București, ce ține, că-i vine „dintr-o parte foarte bine informată”.

Acastă scrisoare, pe care o află „interesantă și remarcabilă”, „Pester Lloyd” de Mercuri o comunică în estras și-i face un comentariu neobișnuit de lung.

Credem deci a fi de interes pentru cetitorii noștri să-i informăm mai de aproape atât asupra scrisorii din cestiune, cât și asupra răspunsului țoiei oficiose din Pesta.

Înainte de toate scrisoarea bucureșcă din „National Ztg.” constată, cu durere, că speranțele, ce s’au pus în visita Regelui Carol la Budapesta, nu s’au împlinit, căci în loc ca această vizită să fi avut un efect liniștitor asupra mișcării naționale române de dincoace, ca și de dincolo de Carpați, dispoziția Românilor din Ungaria e aș mai amărită ca orî și când, și chiar și în România pasiunile naționale s’au aprins așa de mult, încât nici o partidă politică nu se mai poate ține rezervată față cu mișcarea. Ba din această cauză se poate considera chiar existența cabinetului Sturdza ca *serios amenințată, decât nu deja s’gduidit*. Mândria națională adânc ofensată cere satisfacție, ba chiar o jertfă, această jertfă însă nu poate fi, decât cabinetul Sturdza, deși acesta e cu totul nevinovat în afacerea din cestiune.

Și ce a ofensat în așa mare măsură mândria națională română? Spre a lămuri acesta, scriitorul epistolei bucureșce face istoricul întregii vizite regale. Acastă vizită era să se facă la Ischl, dăr inundările din vara trecută au împedat-o

și așa s’a decis, ca Regele Carol să întorcă visita Impăratului și Regelui la Budapesta. În suita s’a nu s’a aflat nici un singur ministru român. Partea ceremonială a vizitei a aranjat-o ambasadorul român în Viena, Ghica, care a și primit dela contele Goluchowsky lista celor ce au fost recomandați din partea guvernului austriac și unguresc, precum și a guvernului comun pentru distincțiunile obișnuite în asemenea cazuri.

Între cei recomandați de a fi distincși se afla și consilierul ministerial Alexandru Jeszenszky, cu privire la care Ghica a primit dela contele Goluchowsky deslușirea, că este șeful unei secțiuni în ministeriul unguresc de interne, și că *atât br. Banffy, cât și el, contele Goluchowsky, pun mare preț pe această distincțiune*. Așa-dăr de fapt ordinul s’a și predat în modul usitat celui distincș, încă pe când Regele României se afla în Budapesta, cu observarea, că diploma i-se va trimite mai târziu din București.

Regele Carol plecase deja în România, când prin diarele române ardeleni s’a făcut cunoscut, că acest consilier ministerial, Jeszenszky, este identic cu locțiitorul de procuror general din Clușă de odinioară, care în cunoscutul proces al Memorandului a acusat pe Români ardeleni de crima de înaltă trădare și care atunci a atacat cu-o patimă deosebită națiunea română, ba chiar regatul român. La început nici nu voiau să credă, că Regele României a distincș pe acest om, dăr când s’a dovedit, că scirea este esactă, s’a ridicat în tot regatul o furtună de indignare. De ore-ce nu s’a putut storce satisfacțiune nici dela br. Banffy, nici dela contele Goluchowsky, s’a pretins ca decorarea orî să fiă retrasă, orî ministeriul

Sturdza să fiă silit a-și da dimisiunea. Retragerea ordinului, firesce, a fost imposibilă și astfel n’a rămas, decât retragerea cabinetului Sturdza, care a fost cerută de întreaga opoziție, ba chiar de fracțiunea guvernamentală Aurelianu-Statescu.

Cum se poate conchide din atitudinea de până acuma a lui Sturdza, acesta va lua răspunderea înaintea camerei pentru subsemnarea brevetului, ce i-s’a trimis în urmă nuniului consilier, va merge și mai departe încă, decât ar fi dator după constituție. După dispoziția provocată de contrarii lui Sturdza, va fi prin urmare neînălăturabilă orî căderea cabinetului, orî disolvarea parlamentului, *decât nu se vor arăta încă în timpul cel mai apropiat semne, că visita dela Budapesta a Regelui Carol a convins pe guvernul unguresc, că o tractare mai blândă față cu Români din Ungaria este neapărat de lipsă* atât pentru întărirea raporturilor interioare unguresci, cât și din punctul de vedere, de-a se face posibil României să se alătore în mod durabil la tripla alianță, în deosebi însă la politica imperiului habsburgic. Acăsta din urmă s’ar îngreuna foarte mult, ba în împrejurările de față s’ar face chiar imposibil, *decât între cetățenii României ar prinde rădăcină convingerea, că guvernul unguresc intenționează de-a maghiariza cu forța cele trei milioane de Români*. Pe cât de puțin ar avé să conteze o mișcare irredentistă la sprijinul guvernului român, pe atât de puțin s’ar pute învoi vre-un guvern român, ca cele șese milioane de Români, cari trăesc înafară de regat să fiă despoiați de limba, moravurile și naționalitatea lor, căci orî-ce om politic român scie și fiă-căre cetățen al României simte, ce sôrte ar aștepta atunci pe celelalte șese milioane de

Români, cari formeză aș statul național independent. Aceea însă, că cu sôrtea lor ușor s’ar pute decide și sôrtea națională a celor șese milioane de Maghiari, ar fi pentru națiunea română o mângăiere numai foarte slabă.

Autorul scrisorii din București citează apoi dintr-o cuvântare, ce a ținut-o Sturdza în 1893 în Senat, acel pasagiu, după care postulatele Românilor sunt departe de orî-ce irredentism și se pot resuma în pretenșiunea, ca în cele din urmă legea de naționalitate să fiă cinstit și sincer aplicată, și să se casseze legile excepționale de alegere și de presă în Transilvania. Sturdza n’a judecat nici odată cestiunea naționalităților dintr’uu alt punct de vedere.

După visita Regelui Carol însă, în loc de-o tractare mai blândă, au urmat nouă măsuri în contra Românilor din Ungaria, foarte penibile din punctul de privire juridic și politic, și comunicări de diare, ce s’au făcut cel puțin cu aparența autenticității, afirmă, că ar fi o nebuniă a crede și numai un moment, că rezultatul vizitei dela Budapesta a Regelui Carol va fi o tractare mai cu cruțare a Românilor din Ungaria.

Tôte aceste momente au deșteptat apoi în politicii români credința, că decorația lui Jeszenszky s’a înscenat din partea ungurescă pentru a impune Românilor din Ungaria părerea, că România oficială aprobă tot, ce a făcut până acum regimul unguresc în contra Românilor și ce mai are de gând să facă. În sensul acesta s’a exploatat visita Regelui Carol de cătră presa inspirată germană, fără ca guvernul unguresc să fi arătat măcar printr’o singură notiță de diar oficiosă, că această interpretare ar fi eronată.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Grănițerii regimentului român năsăudean.

Grănițerii români în 1848.

(Fine).

Ce privește regimentul nostru II de grăniță din Năsăud, el era bine informat despre toate cele ce se petreceau în țără. Întorcându-se Vicarul Macedon Pop acasă la Năsăud dela adunarea din Blășiu, și înțelegând el, că grănițerii noștri ar dori să țină o conferință, pentru de a-și descoperi gravaminele, esoperă — prin colonelul regimentului br. Iovici, — dela comandantul trupelor împărătesei din Ardeal, br. Fuchner, ținerea a ceea conferință pe ziua de 10 Iulie în Năsăud. La această conferință au fost invitate toate comunele din grănița noastră, ca să-și trimită câte doi deputați.

În 10 Iulie la 8 ore a. m. colonelul Iovici deschise adunarea în cimiterul bisericăi românești, sub cerul liber. Deputații, după o desbatere calmă și plină de demnitate, hotărâră a-și preciza gravaminele și dorințele în 15 puncte¹⁾ cari, însoțite și de

o suplică — compusă în limba germană de adjutantul regimentului Leontin Luchi și de Vicarul Macedon Pop — aveau să fiă șterse de la Majestății. Cu ducerea acestei petiții la Viena au fost incredințați: Vicarul Macedon Pop, sergentul Ioan Botiră și corporalul Ioan Bota. Deputațiunea acăsta și plecă în Iulie la Sibiu, pentru a-și câștiga concesiune și pașaport, fără de cari, după legile militare de atunci, nu putea să plece nioșiri. Necăpătând însă nici una niof alta, se întorse acasă făr’ de niof o ispravă și astfel, precum se ține în protocolul adunării regim. II rom. gr. d. d. 14 Septemvrie 1848²⁾ „*prin meșezugirile ministeriului unperatului*.”

Petițiunea din cestiune numai tòmna târziu, după ce se ținut o altă conferință, fù dusă și înmănată la Olmütz Majestății Sale prin o deputațiune, constătătoare din Florian Porcius²⁾ învățator în Rodna, Baguresc, fù împiedecată de-a merge la imsiliiu Nașcu, învățator în Feldru și Gavrilă

¹⁾ „Fôia pentru minte, inimă și liter.” Nr. 37 ex 1843

²⁾ Astădi venerabilul octogenar, vice-căpitan în pensiune, Membru al Academiei române și distinsul botanic român. Florian cavalier de Porcius, în Rodna vechiă.

Pop, sergent din Feldru, cari făcură călătoria lungă și foarte anevoioasă prin Galizia.

Afară de oele 15 puncte amintite grănițerii năsăudei mai luară în adunarea dela 10 Iulie, și alte hotăriri față cu îmbunătățirile, ce ar fi de a li-se face din partea regimului; fapt, care se poate vedé dintr’un proiect de propunerii din ael timp aflător astădi, ca manuscris, în posesiunea d-lui Dr. Nestor Șimon, secretarul fondurilor năsăudene. În ael proiect, mai întâi față de cesul decât grănițerii ar fi comandați contra Sârbilor și a Croaților, și apoi referitor la îmbunătățirile ce ar fi a li-se face, se ține următoarele: „*Împotriva Sârbilor nu putem merge, pentru că sunt asemenea supușii oredinoși ai Impăratului Ferdinand ca și noi; așa dără ca și noi, cari dela începutul regimentului nostru s’au oștit alătura cu noi pentru întregimea monarhiei; așa-dără ca grănițerii asupra grănițeriiilor nu ne putem bate*. Croații se oștesc pentru naționalitatea lor atacată de Unguri; a noastră naționalitate înocă este întocmai atacată de dênșii. Că noi grănițerii n’avem ofiiceri români, niof oialalți Români din provincie n’au diregătorii români ou limba lor. Din acestea pricinii nu ne

putem bate ou Croații, cari tot acoela interese au ou noi; oi stăm lângă hotărîrea adunării generale dela Blășiu și poftim, ca să se împlinescă toate punctele acoela, nu numai pentru provinciali, ci și pentru grănițerii români, ca tot pământul de grăniță română să fiă proprietatea grănițeriiilor”.

Că în adunarea dela 10 Iulie s’au tractat și lucrurile amintite mai sus, se vede și din raportul memorabil, pe care l’a înaintat ministrului din Buda, căpitanul auditor Leitendörfer ou data de 20 Sept. 1848, despre care voi vorbi mai pe larg ou altă ocaziune. În amintitul raport*) se ține între altele următoarele: „*Se ținuse la Năsăud adunare de popor în cauza uniunei care era la ordinea țilei. În acoela s’a luat între altele de cătră bătrânii poporului înocă și decisiunea unanimă, că ei voiesc să rămână în strinsa și imediata legăminte de până acuma cătră casa împărătescă, și că nu voiesc niof-decum a participa la belul isocat în partea meridională a Ungariei, care lor li-se pare nenaturală, încât niof nu pot crede, că ael bel s’ar porta ou voia și din mandatul monarhului, pentru-că ei*

*) G. Barițiu, Ist. regim. pag. 40=41 și Aninexa.

Aceste jurstări și întâmplări, se dice mai departe în scrisoarea din cestiune, au supărat adânc pe acei bărbați de stat români, cari sunt amicii triplei alianțe, și au făcut imposibil lui Sturdza, de-a apăra o astfel de politică față cu contrarii ei. De cum-va însă Sturdza ar fi silit să se retragă, ca să pôtă să apere în parlament politica sa de naționalitate în contra învinuirilor ridicate asupra-i cu tótă francheta, atunci abia se va mai găsi un al doilea ministru-președinte român, care în cestiunea naționalităților ar observa o atitudine atât de modestă și rezervată, cum a făcut-o întotdeauna Sturdza.

„Atunci însă” — se dice verbal în scrisoarea — „vor trebui, decât nu politiciii, totuși generalii Austro-Ungariei să se lămurască într'un timp pôte nu depărtat asupra deosebirii între o mobilizare conformă alianței germano-austriace, decât România în alăturare la ea se va pregăti de bătaia în contra Rusiei, și între o mobilizare, decât se va pregăti la luptă în contra Austro-Ungariei, Retragera lui Sturdza în împrejurările de față ar deschide érași calea influinței rusești, nu numai în Macedonia și în Balcani, ci și la Dunărea de jos și pe ambele laturi ale Carpaților“.

*

Pe două colone lungi, „Pester Lloyd” se încercă a răspunde la învinuirile, ce se fac în scrisoarea de mai sus guvernului unguresc, că persecută pe Români; se încercă mai departe a lua în apărare pe Jeszenszky și pressa ungurescă pentru a ajunge la concluziunea, că statul unguresc n'are nici un motiv de-a schimba ceva din politica actuală, ce o pörtă față cu naționalitățile, și nu se sfîșce a exprima așteptarea, că și cercurile cele mai competente în România trebuie să consimtă cu acea politică, ce o face ministrul-președinte unguresc prin secțiunea condusă de consilierul ministerial Jeszenszky.

Diarul jidano-maghiar debiteză din nou cu cunoscutele sale clișeuri, dicând, că legea de naționalitate nu se pôte interpreta așa, ca Românilor să li-se creeze o pozițiune deosebită națională, dér guvernul unguresc e gata a țină sémă în fă-care cas concret de „gravaminele îndreptățite” ale Românilor, cari nu stau în contra-dicere cu legea etc. etc.

Nu ne iertă spațiul de-a intra astăzi în amănuntele espunerilor fôiei pestane, care nu se pôte debăra nici când e vorba de „interesele triplei alianțe” de limbajul ei îngâmfat și pervers.

O voce guvernamentală despre autonomia catolică.

În ajunul întrunirii congresului autonom al catolicilor, fôia guvernamentală „Pesti Naplo” publică un prim articol, care aruncă fôrte multă lumină asupra modului, cum înțeleg cercurile guvernamentale unguresci o autonomiă a bisericii catolice.

Fôia ungurescă face amintire și de biserica română unită, de interesele ce le-ar avé „statul național maghiar” prin o eventuală fasionare a ei în organismul bisericii catolice, și de monstruosa ideia a unei fasionări prin forță. Reasumăm cuprinsul acestui caracteristic articol în următoarele:

„Pesti Naplo” vorbește mai întâi de elaboratul congresului din 1870—71 și dice, că acel elaborat n'a fost alt-ceva, decât o încercare de-a confisca tôte drepturile statului în cestiuni de-ale bisericii în favorul unei corporațiuni bisericești. „Mare noroc”, dice, „că conștiința de drept de stat a împedat ajungerea la putere de drept a elaboratului din 1870—71“.

Spune după acestea fôia ungurescă, că și încercările de astăzi pentru autonomiă au aceleași tendințe, ca și cele dela 1870—71. Se asigură din isvóre oficiöse, că între Papa și guvern s'ar fi făcut o învoiere în sensul, ca drepturile pœinate ale regelui maghiar, pe cari congresul dela 1870 a voit să le confisce în favorul autonomiei, să le lase nestinse, ba curia pœorală s'a învoit și cu modul cum s'a practicat până acum acele drepturi, ca adevăc numirea episcopilor, prelaților, abaților și canonicilor să se întempe numai pe lângă contrasemnatura ministrilor. Dacă-i adevărat această, dice fôia guvernului, atunci în adevăr o grea pœtră ar fi delăturată din calea ce duce la autonomiă. „Dér asta încă nici pe departe nu este de-ajuns. Dacă statul maghiar” ar lăsa fundațiunile catolice și instrucțiunea din tôte școlile medii și elementare, cari nu sunt înființate și susținute de stat, în mâna unei corporațiuni, care după cum se pôte prevedé, întotdeauna are să fiă catolică, atunci s'ar crea o stare de lucruri, care întru nimic n'ar fi mai bună ca cea creată prin concordat.

Ca dovadă să provôcă fôia maghiară la autonomiă catolicilor din Ardeal, făcând alușiune la cazul cu suspendarea profesorului Paal dela Brașov, care fiind-că a ignorat căsătoria bisericească, înmatriculându-se numai la forul civil, este espus după fôia guvernului, „unei persecuțiuni atât de neomenöse, care ar fi vrednică de evul mediu“.

„Un singur rezultat însemnat am pôte atribui autonomiei catolice, care și din punct de vedere al statului ar pôte fi salutat cu bucuriă: decât prin contopirea Românilor greco-catolici în cercul de autonomiă unitar din Ungaria s'ar pôte întări legăturile, ce în-

preună pe fii de deosebite limbi ai acestei patrie. Dér acest rezultat cu greu se va pôte ajunge, de ôre ce arhieriei greco-catolice protesteză în contra contopirii bisericești lor în Autonomiă. Ôre posibil este și, decât e posibil, ôre consult este a face cu forța această fasionare? Este ôre motiv, de-a se da prin asta ocaziune la noué frecări?”

„Pesti Naplo” termină avertizând pe ai săi, ca nu cum-va să se lase ademiniți de concesiunile făcute până acum de Papa, creșdend cum-va, că ar sta față în față cu o direcțiune mai liberală din partea bisericeștilor. În fine amenință, că ori-care ar fi rezultatul congresului de-acum, autonomiă catolică nu va avé nici o valôre înainte de-a fi înarticolată în lege din partea parlamentului maghiar, care la rândul său va sci ce se facă.

Jubileul Metropolitului Ciupercovici.

Dumineca trecută, în 26 Octomvre v. (7 Novembre n.) s'a serbat în Cernăuți jubileul de 50 de ani dela chierotonia întru preot a I. P. S. S: părintelui Metropolit Arcadie Ciupercovici.

Serbările acestei festivități au fost imosante. Privitor la decurgerea lor, estragem din organul român bucovinean următoarele:

Sâmbătă sêra a fost serviciul divin cu litiă în catedrala pompos decorată, cu flori și steaguri (esclusiv bucovinene și imperătesco.) Duminecă a avut loc în catedrală serviciul divin festiv, la care a fost condus I. P. S. Sa de o deputațiune din cler și mireni. La acest serviciu au luat parte, pe lângă numeroși preoți veniți din tôte părțile țării și presidntul țării, dimpreună cu tôte consilierii guverniali, comitetul țării în frunte cu d-l Br. Mustatza, primarul și vice-primarul Cernăuților, consularul român și ruseos, precum și căpeteniile tuturor oficiilor, patronii bisericești și deputațiunilor venite dela țără. Predica festivă a rostit-o în limba română și rutôa d-l predicator catedral și esarch Procopovici, după care s'a servit docologia. De remarcat e ordinea esemplară, care a domnit în decursul întregului serviciu, ceea ce constituie un merit deosebit al arangiatorilor.

După serviciu au urmat recepțiunile în resedință. Mai înainte a primit I. P. S. Sa pe presidentul țării, care a felicitat pe jubilentul în numele Maj. Sale împăratului. Au urmat apoi recepțiunile diferitelor corporațiuni, ér la ôrele 1 d a. a avut loc în sala sinodală recepțiunea festivă a clerului și mirenilor Archidieceșiei. Sala era îndesuită de reprezentanții veniți din tôte părțile, ér galeria ocupată de public ales, mai ales dame în toalete strălucitoare.

La recepțiune a cetit d-l br. Mustatza românesc și d-l vicar general Dr. de Repta rutenesco adresa omagială, acoperită de mii de subscrieri. I. P. S. Sa a cetit românesc un frumos răspuns, asigurând sêr-

bătorește, că „încât îi vor ierta încă puțterile spirituale și fisioe, va lucra și se va sacrifica pentru ridicarea vașei bisericești ortodoxe din Bucovina, pentru prosperarea instituțiunilor filantropice, culturale și confessionale, pentru bunăstarea imbitului său cler, pentru luminarea poporului nostru și pentru susținerea și întărirea probatelor simțeminte patriotice în inimele clerului și ale diocesanilor“. Discursul și-l termină prin urări la adresa Majestății Sale, care nu și-a uitat de a-i trimite felicitări din incidentul acestei aniversări.

Corul „Academiei Ortodoxe“, care a esecutat la intrarea I. P. S. Sale „imnul festiv“ a esecutat după vorbirea această „imnul poporal“.

Au urmat apoi recepțiunile deputațiunilor venite dela țără, pentru de a preda, conform obiceiului strămoșesc, iubilantului pâne și sare. Printre acestea era și deputațiunea orașului Câmpulung, care a predat I. P. S. Sale diploma de oive onorar și deputațiunea bisericești din Straja, condusă de d-l paroch Dimitrie Dan, care pe lângă pânea și sarea alegorică, a predat I. P. S. Sale un esemplar legat în lux din monografia D-sale „Comuna Straja“ dedicată I. P. S. Sale din incidentul acestui iubileu.

Alouțiunea deputațiunii bisericești armeno-orientale din întreaga țără, rostită prin d-l Varteres cav. de Pruncul a fost fôrte căldurôsă, accentuând simpatiile împrumutate și sôrtea comună a creștinilor români și armeni din pământul Bucovinei.

După terminarea recepțiunilor s'a împrăștiat lumea adunată. La I. P. S. Sa a avut loc o masă familiară, ér la I. P. C. Sa d-l Archimandrit și vicar general Dr. de Repta, o masă, la care au luat parte preoți din archidieceșie. După masă s'au întrunit preoții la o sfătuire confidențială în cestiunea înființării unei asociațiuni profescești, ér sêra a avut loc o petrecere a societății „Lumina“.

Spania și insula Cuba.

Noul guvern spaniol, cu tôte că e dispus să satisfacă cererile Cubanilor în privința administrațiunii insulei lor, întâmpină seriose dificultăți.

Greutățile nu vin stâta din cauza Cubei. Deși o parte din Cubanii, îndirjiți pe-te măsura de suferințele ce-au îndurat, nu vor să audă de reformele promise de guvernul spaniol și împing la continuarea revoltei, ômenii serioși din Cuba se arată dispuși spre împăcare. Președintele partidului autonomist a și intrat, cu aprobarea unanimității partidului, în tratări cu mareșalul Blanco, noul comandant militar al insulei, pentru a fixa modalitățile acordării reformelor.

În Cuba ar merge decî treburile. Dér Statele-Unite fac dificultăți. Representantul lor la Madrid tine cu ori-ce pret ca guvernul spaniol să sîbă aerul a lucra după îndemnul republicii americane. Pe de altă parte, ômenii însemnați, cum e d-l Taylor, fost ambasador al Statelor-Unite la Madrid, fac propagandă contra împăcării Cubanilor cu patria-mamă, susținend, că reformele promise de guvernul spaniol nu au nici o valôre și că singura soluțiune e amestecul Statelor-Unite în Cuba.

Și opiniunea publică din republica nord-americană continuă a fi îndirjită contra Spaniei, ca și cum ar vrea să împingă lucrurile la estrem. Asupra intențiunilor Statelor-Unite nu se va sci însă nimic pozitiv până nu se va vedea Mesajul președintelui Mac-Kinley către corpurile legiuitoare; în acest Mesaj se va vorbi neapărat și despre Cuba.

Mari greutăți îl mai așteptă pe guvernul spaniol și din partea generalului Weyler, fostul comandant al Cubei. La plecare, generalul Weyler a rosit la Havana un discurs fôrte îndrăsnec, criticând cu mare asprime politica cubană a guvernului. Se așteptă cu mare nerăbare întorcerea generalului în Spania. Până atunci, circula zvonurile cele mai curiose. Unii spun, că generalul are de gând să întemezeze un

véd în partea cea mai mare grănițeri, despre ale căror sentimente bune, fidelitate și devotament către împăratul au convicțiune deplină“.

Réposatul Grigorie Moisil, pe atunci preot în Borgo-Tiha, mai târziu Vicar foraneu episcopesc în Năsăud — bărbat fôrte vrednic și cu multe merite pentru ținutul nostru, — a fost de față la adunarea dela 10 Iulie, despre care el în autobiografia*) ea scrie următoarele: „În luna lui Iuliu a fost și în Năsăud adunarea grănițerilor spre a compune o suplică la împăratul, despre greutățile ce-i apasă. La această adunare am participat și eu. E de însemnat, că la împrăștierea adunării mai mulți veterani s'au declarat înaintea colonelului B. Iovici, că fii lor nu se vor bate contra fraților sêi grănițeri din Banat, Slavonia și Croația, pentru-că între aceștia și revoluționarii unguri ce începuse resbelul civil, și era vorba, că un batalion de ai

noștri va merge în Ungaria contra Sêrbilor. Declarațiunea bătrânilor de mai sus a făcut o impresiune plăcută asupra colonelului de națiune sêrb, și întorcându-se către mine a dis să spun mulțamita sa bătrânilor pentru acea leală declarațiune“.

Din cele espuse până aci, se pôte vedé, între ce împrejurări grele și în ce stare critică se aflau regimentele grănițeresce române, și în special regimentul nostru năsăudean, înainte de izbucnirea revoluțiunii. Iși pôte ori-oine închipui, ce situațiune anevoiôsă li-s'a creat bravilor grănițeri prin faptul, că, până când împăratul apela la credința și fidelitatea lor către tron, până atunci ministerul unguresc punea totul în mișcare, pentru de a-i porni contra Sêrbilor și a Croaților, adevăc pentru a-i folosi ca un mijloc spre ajungerea scopurilor lor. Grănițerii însă, conșci de datorințele lor, cu o demnitate rară, cu o abnegațiune uimitoare și cu vitejă strălucită au scut să se țină, ca în tot-deună, așa și acum, la culmea chiamărei lor. Regimentul nostru năsăudean în specie a dat în decursul in-

tregei revoluțiuni dovești rare de bravură și alipire către tron, și ca dovadă splendidă pentru această pôte servi în tôte timpurile medalia de aur, conferită la 1851 de către Maj. Sa împăratul Franciso Iosif I regimentului II de grăniță românesc din Năsăud, ca mulțamită și ca răsplată pentru fidelitatea neclintită către tron și pentru constanța admirabilă între ori-ce suferințe, dovedite din partea batalionului prim al aceluși regiment, la drapelul cărui batalion a și fost legată medalia memorabilă. Ținuta marțială și demnă a acestui batalion va rămâne în istoria poporului nostru pentru tot-deună ca o pildă de vitejă și constanță, admirată chiar și de contrari.

Intr'o schiță istorică separată, pe care voiți publica-o în curând, mă voiți încerca să arăt, cum batalionul prim al regimentului grănițeresco năsăudean s'a făcut vrednic de decorațiunea, ca și care, de când există armata imperialului habsburgic, alt stândard, afară de al nostru n'a purtat.

Năsăud, Octomvre 1897.

Virgil Șotropa.

*) Se află în posesiunea fiului său Dr. Constantin Moisil, profesor gimn. în Năsăud.

nou partid politic. Alții spun, că el va intra în rândurile carlistilor. În sfârșit, se spune, că guvernul pregătește generalului o primire nu tocmai plăcută; anume, să-l trimetă înaintea unui consiliu de răboși ca să răspundă pentru discursul dela Havana. „Ep“.

SCIRILE DILEI.

— 31 Octombrie v.

Dela serbările din Iași. În afară de aulă, ceea ce a provocat admirația Suveranilor în palatul noii Universități, este sala bibliotecii. Lungă de 80 metri, lată de 12 metri, biblioteca pomposului edificiu universitar ieșan este un model de artă. Cele peste 100,000 volume, care compun averea ei, sunt așezate în rafturi etajate, de-alungul pereților. Soări elegante conduc la primul etaj, format de un frumos balcon de stejar. Picturi pe pânză decorează murii. Ele sunt datorite pictorilor români. În urma cererii M. Sale Regina, cele două tablouri, care decorează pereții capetelor sălii, vor fi schimbate și înlocuite prin picturi reprezentând scene din inaugurarea primei Universități, în anul 1860. — De asemenea Suveranii au admirat laboratoarele de chimie organică și anorganică, ale d-lor profesori P. Poni și A. Obregia. Instalate cu tot luxul și confortul modern, ambele laboratorii prezintă marea aspect al unor adevărate sanctuare ale științei. — Suveranii au mai vizitat casa mașinilor noii Universități, unde doi puternici motori împart lumina în întregul edificiu. Constructorii acestui mare palat sunt d-nii Troli și Scolari, care au înzestrat țara cu numeroase și frumoase edificii. Ei înșiși artiști, d-nii Troli și Scolari au căutat să nu menajze nimic pentru ca ansamblul artistic al clădirii ce li s'a încredințat să nu sufere. Regele, recunoscând meritele lor, a cerut ca eminentii constructori să fie puși pe lista decorațiilor, cu prilejul acestor serbări.

D-șora Agata Bărsescu a terminat cu strălucit succes în 6 l. o. ciclul ei de 4 reprezentațiuni ca oșpe la teatrul din Innsbruck. După-cum se anunță artista noastră va debuta înaintea inoeprii angajamentului ei de 3 ani la teatrul din Berlin, în București în piesa „Des Meeres und der Liebe Wellen“ și în piesele dramatice ale Reginei poetă Carmen Sylva, în limba română. Din București va pleca d-șora Bărsescu la Viena, unde e angajată pe o lună la teatrul „Raimund“, ér în luna Decembrie va păși deja pe scena teatrului din Berlin.

Predici. În biserica Sf. Nicolae din Brașov-Scheit va predica poimâne (Duminică în 2 Novembre.) v.) părintele Dr. Vasile Saftu.

Chirotoniri. În 24 Oct. v. și zilele următoare Excelența Sa Metropolitul Miron Romanul a chirotonit intru preoți pe următorii candidați de preoție: Isaia Enescu ales capelan în Cheia-Branului, tractul Branului; Ioan Schiopu, ales capelan în Tâmpari, tractul Brașovului; Ioan Nan, ales paroch în Sânt-Petru, tractul Brașovului; Mihail Iancu, ales paroch în Supra-Petri (Vidra-de-jos), tractul Câmpenilor; Laurențiu Ciorbea, ales paroch în Sălcioara-de-jos, tractul Lupșei și Ilie Pop, ales paroch în Lușoș tractul Merourei.

Din Lipsca primim știrea, că d-l Constantin Lacea, fiul d-lui Drăgan Lacea din Brașov, a fost promovat Marșal trecută la universitatea de-acolo la gradul de doctor în filosofie. — Felicitările noastre!

„Reniunea sodalilor români din Sibiu“ va da mâne sêră, Sâmbătă, un Concert împreună cu teatru și joc, sub conducerea d-lui Candid Popa, învățător și cu binevoitorul concurs a unui grup de clerici din seminarul „Andreian“. Programul concertului: 1. a) „Dumnezeul nostru“, de D. Cuntănu; b) „Cântec vânătoresc“, de T. Flondor. 2. a) „Tainic se luptă“, (serenadă) de N. Popovici; b) „Cântul marinarilor“, de T. Flondor. 3. a) „Cuocul pe peană

sură“, b) „Asta-i mândra“, quartet dublu de G. Dima. 4) Marșul cântăreților“, de C. G. Porumbescu. Teatru: Bucovina n'a învățat și umbra la înșurat sêu Viăduțul mamei, comedie cu cântece într'un act de Ioan Lupeșcu. Persoanele reprezentate prin d-nii Dem. Axente, Ioan Imberuș, George Poponea. D-rele: Elena Pop și Elena Poponea.

Febra defoidă în București. D-nii doctori Florea Teodorescu, Buiolu, Stoicescu, Rimnicioanu și Rapoport au comunicat direcțiunii serviciului sanitar, că febra tifoidă se întinde în mod primejdios, mai ales printre copii, și prin urmare se impune necesitatea de-a se închide școlile din Capitală pe un termen de trei săptămâni.

Căldarul Plugarului pe anul 1898, redactat de Ioan Georgescu și apărut în editura tipografiei „A. Mureșianu“ din Brașov, conține: pe pagina primă portretul bine reușit al regretatului Alexandru Roman; urmază apoi Regentul anului, Începutul anutimpurilor, Sărbătorile și alte zile schimbătoare; Calculul sărbătorilor mai mari; Posturile și altele; apoi Genealogia domnitorilor din Europa; urmază cele 12 luni cu povești deosebite pentru lucrările economilor în fiecare lună și cu semnele timpului. După aceea urmază Timpul încolțirii și creșterii sămânțurilor; Greutatea de mijloc a bucatelor; Compenșarea de timbre și de taxe cu un lexicon alfabetic al diferitelor acte și documente supuse timbrului etc. Taxele postale și telegrafice după cea mai nouă tarifă; cât timp poartă animalele de casă; Măsurile nouă etc. Partea literară și economică este de-așemenea foarte variată și bogată, cuprinzând mai mulți articuli bine aleși, novele, poezii etc. La început biografia lui Al. Roman, apoi o introducere de autor, un articol intitulat: Alegerea carierelor; Cei doi prieteni (istorisire morală) trad. de N. Petra-Petrescu; Numai una, poezie de G. Coșbuc; Bogatul și săracul în spiritul lumii și în ordinea Providenței, de Dr. Elefterescu; Insurat de două-ori, (novelă populară) de I. Pop Reteganul. Partea economică, redactată de I. Georgescu, începe cu un articol: Economia înțeleptă; urmază Rotațiunea în cultura legumelor; Incolțirea sămânțelor; Bolele animalelor de casă; Ingrășatul porcilor; Animale folositoare și stricătioase grădinăritului și plugăritului. La urmă câte-va pagini de povești, Diverse, Glume etc. apoi câte-va côle de anunțuri. Prețul 25 cr.; trimis prin postă 30 cr. La 10 exemplare comandate de-odată unul se dă în cinste. De vânzare la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov.

2 Pentru orășeni, funcționari, etc. care au ocupațiuni sedentare sunt prafurile Seidlitz ale lui Moll cel mai bun remediu prin efectul lor la regularea mistuirei. O cutie 1 fl. se pôte căpăta dinic prin poște de către farmacistul A. Moll liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie să se cêră preparatul lui Moll provăduț cu marcă și subscriere.

Avis.

Posturile de funcționari ai „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, devenite vacante cu finea acestui an și anume postul de: 1) secretar II; 2) cassar; 3) bibliotecar; 4) arhivar și 5) econom. — se vor întregi în sedința comitetului central din Decembrie a. o.

Reflecții la vrea-unul din aceste posturi au să-și înainteze cererile în scris la biroul Asociațiunii (Strada Morii Nr. 8) cel mult până la 30 Novembre n. o. Informațiuni despre agendele funcționarilor, stabilite în statute și în regulamentul afacerilor interne, precum și despre remunerațiunea fixată pentru acele funcțiuni, se vor da la cererea reflecțiilor din partea biroului între 15 și 25 Novemb. n. o. la orele 5-7 d. a.

Sibiu, din ședința comitetului Asociațiunii ținută la 28 Octombrie 1897.

Dr. Il. Pușcariu,
vice-presid.

Dr. V. Bologa,
secr. II.

Literatură.

„Cosmopolis“. Revistă internațională
Editor: F. Ortman. În broșuri lunare à 150 cr. (Editura A. Hartleben, Viena).

Acastă mare întreprindere internațională, care se editază simultan de către 7 mari case editoare în Viena, Berlin, Paris, Londra, St. Petersburg, Copenhaga și New-York și a căruia cuprins este redactat în trei limbi, în cea germană, franceză, engleză — fiecare autor scriind în limba sa — găsesce la publicul cetitor tot mai mare trecere și aprobare. Broșura pentru Noemv. 1897, ce am primit-o, are următorul interesant cuprins: În limba germană: Digitalis, J. J. David; Grossherzogin Sophie von Sachsen, Kuno Fischer; Die eingeborne Tagespresse in China und Japan und ihre Vorläufer, M. v. Brandt; Aus Moltkes militärischer Correspondenz (Schluss), I. von Verdy du Vernois; Die sozialen Aufgaben des modernen Staates (Schluss), Rudolph Sohm; Politisches in deutscher Beleuchtung, Ignotus.

În limba franceză: La Silencieuse, J. H. Rosny; Marie-Antoinette, M-me Arvède Barine; Les Hollandais à Java, Joseph Chailley-Bert; Un Projet Inéité de Dumouriez, Paul Bonnefon; Le Mouvement Littéraire dans les Pays-Bas, R. Candiani; Revue du Mois, Francois de Pressensé.

În limba engleză: The Death of Demetri, E. F. Benson; Old Samoan Days, Louis Becke; A Danish Post, E. F. L. Robertson; Moscow, Arthur Symons; Italian Literature, Helen Zimmern and Enrico Corradini; The Globe and the Island Henry Norman.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 11 Nov. Congresul autonom al catolicilor s'a deschis ađi la 11 ore a. m. în sala camerei magnaților prin Primatul Vaszary, care accentuă respectarea dreptului religios de patronat și păzirea organismului hierarhic. Corul episcopesc nu s'a prezentat în număr tocmai complet.

Dintre arhierii bisericii române unite nu s'a prezentat nici unul. După discursul de deschidere, s'a ales comisia de verificare, care s'a constituit sub presiunea cardinalului Schlauch.

Proxima ședință va urma Sâmbătă, în care se va constitui biuroul, ér îndată după aceea se va începe dezbateră elaboratului.

Viena, 11 Noemv. În cameră obstrucțiunea se continuă, deși ceva mai liniștit. Ađi deputații din stânga au făcut éráși scene vice-președintelui Abrahamovic.

Se asigură, că Impăratul ar fi imputernicit pe contele Badeni ca imediat să disolve camera, decât s'ar mai repeți scenele turbulente de deunăđi.

Majoritatea e decisă a alege la postul de președinte al camerei pe Abrahamovic, care s'o declarat, că primesce

Viena, 11 Noemv. — Rectorul universității a interzis studenților de a se aduna în aulă. Cu toate aceste aula e indesuită de studenți. *Universitarii slavii vor demonstra mâne pentru ordonanțele de limbă.*

Fiume 11 Noemv. Într'o conferență, confidențială au decis 42 de consilieri comunali de a-și da demisiunea.

DIVERSE.

Colporter isteț O nevestă tânără, soția unui comerciant, tocmai se ocupa în bucătăria cu gătitul prânzului. Într'aceea oineva bate la ușă. În bucătăria intră un tânăr curățel și bine îmbrăcat.

— Stimată dâmnă, nu cumva aveți lipsă de-o carte de bucatărie? — Lipsă de-o astfel de carte folositoare am, d'ér n'asî voi s'o cumpăr fără știrea bărbatului. Vei fi atât de bun să mergi la el în birou să-l întreb? Tânărul ascultă la moment. —

Stimate d-le, dișe, viu toomai dela dâmnă, căreia îi oferii să cumpere o carte de bucate, d-sa însă m'a trimis să vă cer învoirea. Fiindcă eu trebuie să plec cu trenul cel mai apropiat și nu-mî rămâne timo să mă mai întorc, vă rog să binevoitiți a-o cumpăra d-văstră. Bărbatul cumpără cartea cu 3 fl. 50 cr. Tânărul de-aci se duse direct la tinăra d-nă acasă. — Toomai acuma vin dela d-nul, dișe tânărul: mi-a spus să vă dișe să o cumpărați. — Bine, aici sunt 3 fl. 50 cr., adă cartea. Tânărul, făcând un compliment până la pământ, predă d-nei lexiconul soiiței bucătăriei și se depărță. După o jumătate de oră bărbatul vine acasă la prânđ. — Gâoi, ce ți-am adus, nevestă dragă? — dișe el! — Ei, și într'adevăr te-ai gândit la mine? E frumos dela tine. Ce mi-ai adus? — Ți-am cumpărat o carte de bucate, că și așa tot dorii să ai una. — Ah, că și eu mi-am cumpărat una!.. (Urméză explicarea). — Petre, strigă comerciantul, alérgă în grabă la otel caută pe colporterul, care a fost înainte de améđi pe aici, și spune-i să vină pentru un moment la mine. Servitorul alérgă la otel, află pe tânărul și-i dișe: — D-le, stăpânul meu te rógă să vii un moment la d-sa. — Comerciantul M. e stăpânul d-tale? — Da, acela e! — Ei, lucrul naibii, peste cinci minute trebuie să plec. D'ér sciu eu ce voesă d-l M., voesce să cumpere cartea acésta, despre care i-am fost amintit înainte de prânđ. Dăcă ai la d-ta 3 fl. 50 cr. numai decât i-o poți duce. — Cum nu. Servitorul iute plătesce cartea cu 3 fl. 50 cr., ér tânărul pleacă. Servitorul merge acasă și îi predă stăpânului său — a treia carte de bucate!

Bandit curajos. Sunt câte-va zile de când directorul țiarului italian „Il Corriere de Sicilia“ a primit o scrisore dela faimosul brigand Cardoni, care, voinđ să desmintă scirile ce se dedeau cum-că în banda sa se află un anume Gablo, mai ruga administrația țiarului să primescă și cinoi lire, costul acestei desmînțiri. Scrisoarea, pe care a trimis-o directorului gazetei, e de un fenomenal curaj și de o originalitate rară. Éta o:

„Illustrissimo s-r direttore! Circulă șgomotul, că eu așî avea în banda mea pe numitul G. Gablo. Mă grăbesc a vă anunța, că de mult timp m'am despărțit de acest individ, din cauza relei sale purtări cu publicul, și că nu mai am acum în bandă, decât pe Ferrara și Forarello. Aci veți găsi și cinoi lire pentru inserțiune“. — După cât se vede, acest brigand e și generos cu publicul, deore-ce pe Gablo îl expediează din cauza relei sale conduite. N'ar fi de mirat când banditul Cardoni ar da un „rendez-vous“ poliției din Roma. Asta ar fi nostim.

Cât e vrednică o femeie? Diferiții legistatori din vechime au pretuit pe femei în diferite chipuri. Într'una însă toți s'an unit, că femeia nu prețuesce atâta, cât un bărbat. Moise, legislatorul Iudaicilor a pretuit pe un bărbat în 50 de arginți, ér pe femei în 30 de arginți. Homer cântă într'un loc despre o femeie frumoasă, că e vrednică pretul a patru boi. După codul penal cel vechi al Islandezilor, femeia prețuesce după banii noștri cam 10 fl. 50 cr., ér după legile vechi a poporului german o femeie este prețuită în 200 fl.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Pentru fumătorii de țigări!

CLUB

este cea mai curată, subțire și totuși tare

Hărtia de țigări,
fără glicerina.

Patent 3 cr., Club-Exquisit 2 și 10 cr.

Se află și tuburi de țigări din hărtia CLUB.

Vânzare en gros la
Iulius Müller Nachfolger,
Brașov.

IMIATIA OPRITA. * (36)

Verfälschte schwarze Seide.

Man verbrenne ein Mästerchen des Stoffes von dem man faufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide kräufelt sofort zusammen, verläßt bald und hinterläßt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe.—Verfälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die „Schußfäden“ weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterläßt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegenfatz zur echten Seide nicht kräufelt, sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerfällt sie, die der verfälschten nicht. Die **Seidenstoff-Fabriken G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.), **Zürich** verwenden gern Muster von ihren echten Seidenstoffen an Jedermann, und liefern einzelne Rollen und ganze Stücke porto- und steuerfrei in die Wohnung. 5.

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Noembrie 1897.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de corone ung. 4%	99.95
1 apr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.—
1 apr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.80
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.40
Bonuri rurale ungare 4%	97.70
Bonuri rurale croate-slavone	97.50
Impium. ung. cu premii	156.25
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	139.50
Renta de argint austr.	102.35
Renta de hartie austr.	102.30
Renta de aur austr.	122.95
Losuri din 1860	143.50
Actii de ale Bancoei austro-ungara.	950.—
Actii de ale Bancoei ung. de credit.	385.50
Actii de ale Bancoei austr. de credit.	353.75
Napoleonori	9.53 1/2
Marcii imperiale germane	58.85
London vista	119.75

Paris vista	47.55
Rente de corone austr. 4%	101.95
Note italiene.	45.20

Cursul pietei Braşov.

Din 12 Noembrie 1897.

Bennota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.48
Argint ron an. Cump.	9.42	Vënd.	9.44
Napoleon'ori. C mp.	9.52	Vënd.	9.53 1/2
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.63
Ruble Rusesci Cump.	127.	Vënd.	—
Marcii germane Cump.	58.60	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fono. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei administrațiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu și în tutungeria M. Gross.

WILHELM SCHERG & C-ie.

Depositul fabricii de postav.

Recomandă pentru **SESONUL de TOMNĂ și ÉRNĂ** fabricatele lor din lână curată, deja recunoscute ca solide, în mare asortiment cu prețuri ieftine ale fabricii.

Precum:

Stofe de modă pentru garnituri de bărbați executate în **Cheviot și Kammgarn.**

Stofe pentru Paltone și Pardesiuri: **Palmerston, Chontagnac și Krümer.**

Stofe de uniforme. Tricots etc. pentru oficeri și amployați.

Postavuri și stofe Loden impenetrabile, mult mai solide și durabile, ca ori și care stofe din streinătate.

Mare asortiment de diferite **Covore,** desenuri frumoase.

Diverse flanele albe, roșii etc. pentru fuste de dame.

PLAPOME din lână curată.

PLEDURI, pentru bărbați și dame.

Ne rugăm de o cercetare cât mai numărösă

1393.11 - 12

WILHELM SCHERG & C-ie.

Resturi de stofe cu prețuri foarte scădute.

Numai

pe ómenii

tineri

Interesază **Injecția Orientală** a Dr. BOITON din Paris

după întrebunțarea de câte-va zile lecușce și cele mai învechite suferințe. **Oleiu Santal** și **Balsam Copaive** devine de prisos, de órece aceste mijlóce strică stomacul și nu vindecă bóla.

Prețul unei sticle BOITON Injecția 1 florin.

Deposit general pentru Ungaria:

Apoteca ZOLTAN BELA Budapesta,

V. Grosse-Kronnengasse Nr. 23. (Ecke Széchenyi-platz).

Se află în farmaciile mai mari.

Adresa pentru comande cu posta:

Farmacia ZOLTAN Budapesta.

2-60

SPIRT contra Reumatismului.

Premiat cu **diplome** și cu **medallă de aur** la espozitia din **Cairo 1895** și la espozitia de medicamente din **London 1896**. — Analizat de medici și aplicat în spitale cu mare succes ca medicament exterior.

Vindecă iute ori și ce vătămare a corpului, așa ca **șoldina, reuma, ischia, astma** și altele.

Durerea de dinți și cap, o alină în cinci minute.

Prețul unei sticle cu instrucția folosirii 1 **corónă**; sticla mai mare 2 **corone** 40 **fileri**.

Depou principal în **BUDAPESTA** la farmacia D. Török József Király-utoza Nr. 12 și D. Dr. Egger A. Váci körút Nr. 17, se mai află la toate farmaciile din capitală, și la cele mai multe din provincie cum și la Producătorul:

Widder Gyula,

farmacist S.-A.-Ujhely Nr. 126.

Comandele din provincie se efectuează punctual.

Se află în **Braşov** la farmacia D-lor Kelemen Ferenz, Ales. Jekelius, Schuster K., Roth V. 1372,16-20.

Praturile-Seidlitz ale lui **Moll**

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provédută cu marea de apărare a lui **A. Moll** și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de **A. Moll** în contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pântec, în contra cărcelilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și **sare** a lui **Moll.**

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provédută cu marca de scutire și cu plumbul lui **A. Moll.**

Franzbranntwein-ul și sarea este fórte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de rēcálă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui **Moll.**

(Pe baza de natron Acid-salicilic)

La întrebunțarea gîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură: céstă apă de gură conservarea sănétósă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provédute cu marca de apărare a lui **A. Moll** 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provincii se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se cêră anumit preparatele provédute cu iscálitura și marca de apărare a lui **A. MOLL.**

Depozite în Braşov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoșil, Teutsch & Tartler.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru **Austro-Ungaria:**

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru **România și străinătate:**

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de **Duminecă.**

Pentru **Austro-Ungaria:**

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru **România și străinătate:**

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, se binevoiéscă a scrie adresa lámurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.